

Ionel GEANTĂ

George MANOLIU

MANUAL
DE
VIOARĂ

VOLUMUL I

Ediție de Matei Bănică

CUPRINS

Ionel Geantă - scurtă biografie	7
George Manoliu - scurtă biografie.....	8
Lecția 1 MUZICA ȘI INSTRUMENTELE MUZICALE	9
Lecția 2 INSTRUMENTUL NOSTRU: VIOARA	14
Lecția 3 APUCAREA ARCUȘULUI	16
Lecția 4 EXERCIȚII DE APUCARE ȘI DESTINDERE CU ARCUȘUL	21
Lecția 5 APUCAREA ȘI ȚINEREA VIORII. AȘEZAREA ARCUȘULUI PE COARDE.....	22
Lecția 6 TRĂSĂTURA DE ARCUȘ.....	24
Lecția 7 EXERCIȚII DE TRĂSĂTURĂ DE ARCUȘ.....	25
Lecția 8 EXERCIȚII DE TRĂSĂTURĂ DE ARCUȘ.....	26
Lecția 9 TRĂSĂTURI DE ARCUȘ FĂRĂ PAUZE ÎNTRE ELE	27
Lecția 10 CÂNTATUL PE NOTE	28
Lecția 11 MĂSURA.....	30
Lecția 12 EXERCIȚII	33
Lecția 13 ÎMPĂRȚIREA ARCUȘULUI. CÂNTATUL PE JUMĂTĂȚI DE ARCUȘ.....	35
Lecția 14 TRĂSĂTURI DE ARCUȘ ÎNTREG ȘI, COMBinate, ÎN CELE DOUĂ JUMĂTĂȚI DE ARCUȘ	38
Lecția 15 PORTATIVUL.....	42
Lecția 16 CÂNTATUL ÎN ANSAMBLU	47
Lecția 17 EXERCIȚII CU ARCUȘ ÎNTREG ÎN DOIMI ȘI PĂTRIMI	51
Lecția 18 SEMNUL DE REPETIȚIE	54
Lecția 19 EXERCIȚII CU ARCUȘ ÎNTREG, ÎN VALORI DE NOTE COMBinate.....	55
Lecția 20 PAUZA	58
Lecția 21 PIESE RECREATIVE	60
Lecția 22 SEMNELE TRĂSĂTURII DE ARCUȘ	63
Lecția 23 DUBLE COARDE.....	66
Lecția 24 EXERCIȚII PENTRU ARCUȘ	69
Lecția 25 MĂSURA DE DOUĂ PĂTRIMI.....	71
Lecția 26 OPTIMEA	72
Lecția 27 MĂSURA DE TREI PĂTRIMI. DOIMEA CU PUNCT.....	74
Lecția 28 AȘEZAREA DEGETELOR PE COARDE. DEGETUL 1 PE COARDA SOL.....	76
Lecția 29 AȘEZAREA DEGETELOR 2 ȘI 3 PE COARDA SOL.....	79
Lecția 30 LEGATO	82

Lecția 31	EXERCIȚII	84
Lecția 32	EXERCIȚII	86
Lecția 33	EXERCIȚII CU DEGETELE 1, 2 ȘI 3 PE COARDA SOL ȘI PE CELELALTE COARDE LIBERE	87
Lecția 34	AȘEZAREA DEGETELOR 1 ȘI 2 PE COARDA RE.....	89
Lecția 35	AȘEZAREA DEGETULUI 3 PE COARDA RE	92
Lecția 36	EXERCIȚII PE COARDA RE.....	94
Lecția 37	EXERCIȚII PE COARDA RE.....	96
Lecția 38	EXERCIȚII PENTRU ARCUȘ.....	97
Lecția 39	EXERCIȚII PE COARDELE SOL ȘI RE.....	99
Lecția 40	EXERCIȚII	101
Lecția 41	LEGATO PE DOUĂ COARDE	103
Lecția 42	AȘEZAREA DEGETELOR 1 ȘI 2 PE COARDA LA.....	105
Lecția 43	EXERCIȚII PE COARDA LA CU DEGETELE 1 ȘI 2.....	107
Lecția 44	EXERCIȚII PENTRU ARCUȘ.....	109
Lecția 45	AȘEZAREA DEGETULUI 3 PE COARDA LA	111
Lecția 46	EXERCIȚII PE COARDA LA.....	113
Lecția 47	EXERCIȚII PE COARDA LA ȘI PE CELELALTE COARDE.....	115
Lecția 48	GAME	117
Lecția 49	EXERCIȚII PE COARDELE SOL, RE ȘI LA.....	119
Lecția 50	AȘEZAREA DEGETULUI 1 PE COARDA MI.....	121
Lecția 51	EXERCIȚII	123
Lecția 52	AȘEZAREA DEGETULUI 2 PE COARDA MI.....	124
Lecția 53	EXERCIȚII	126
Lecția 54	SEMNU DE REPETIȚIE	128
Lecția 55	DUETE ȘI PIESE CU ACOMPANIAMENT DE PIAN.....	130
Lecția 56	SEMNE DE REPETIȚIE: DA CAPO AL FINE.....	133
Lecția 57	AȘEZAREA DEGETULUI 3 PE COARDA MI.....	136
Lecția 58	EXERCIȚII PE COARDA MI	138
Lecția 59	EXERCIȚII PE COARDA MI ȘI PE CELELALTE COARDE	140
Lecția 60	GAME	141
Lecția 61	CÂNTEC.....	143
Lecția 62	EXERCIȚII	145
Lecția 63	AȘEZAREA DEGETULUI 4 PE TOATE COARDELE	147

Lecția 64	EXERCIȚII PENTRU DEGETUL 4.....	150
Lecția 65	PIESE RECREATIVE	153
Lecția 66	PIESE ȘI EXERCIȚII RECREATIVE.....	157
Lecția 67	CONTROLUL DEGETULUI 4 CU COARDA LIBERĂ	159
Lecția 68	PĂTRIMEA CU PUNCT	161
Lecția 69	CÂNTECE ȘI JOCURI.....	163
Lecția 70	EXTENSIA (ÎNTINDEREA) DEGETULUI 4.....	165
Lecția 71	PIESE ȘI EXERCIȚII RECREATIVE.....	167
Lecția 72	INTERVALE.....	169
Lecția 73	INTERVALUL DE TERȚĂ.....	172
Lecția 74	INTERVALUL DE CVARTĂ.....	174
Lecția 75	INTERVALUL DE CVINTĂ	176
Lecția 76	CÂNTECE ȘI JOCURI.....	178
Lecția 77	INTERVALUL DE SEXTĂ.....	179
Lecția 78	EXERCIȚII PENTRU ARCUȘ (ÎN SEXTE).....	184
Lecția 79	INTERVALUL DE SEPTIMĂ	186
Lecția 80	INTERVALUL DE OCTAVĂ	188
Lecția 81	INTERVALELE DE NONĂ ȘI DE DECIMĂ	190
Lecția 82	EXERCIȚII CU TOATE INTERVALELE	192
Lecția 83	GAMA DO MAJOR.....	193
Lecția 84	EXERCIȚII ȘI MELODII	196
Lecția 85	EXERCIȚII ȘI MELODII	199
Lecția 86	ARPEGIUL	201
Lecția 87	TONALITATEA.....	204
Lecția 88	MELODII ÎN DO MAJOR	206
Lecția 89	PIESE RECREATIVE	208
Lecția 90	ANACRUZA	210
Lecția 91	PAUZA DE OPTIME	212
Lecția 92	EXERCIȚII PENTRU TEHNICA MÂINII DREPTE	214
Lecția 93	DOUĂ MELODII	215
Lecția 94	MELODIE.....	218
Lecția 95	SICILIANA	220
Lecția 96	CÂNTEC DE LEAGĂN	221
	Scurte biografii ale autorilor pieselor din acest volum.....	222

MUZICA ȘI INSTRUMENTELE MUZICALE

Originile muzicii se confundă cu acelea ale omului. Limbaj universal, muzica le-a oferit oamenilor un mijloc de expresie menit să suplinească lipsa cuvintelor și le-a permis să comunice sentimente și emoții complexe, sau să și le sincronizeze. Muzica a apărut cu mult înainte de inventarea scrierii, în funcție de gradul de dezvoltare al fiecărei societăți. Cele mai vechi forme de exprimare muzicală se regăsesc în lucrarea indiană Sama Veda și în scrierile cuneiforme din Ur, vechi de peste 4000 de ani.

Se pare că, inițial, muzica a fost dominată îndeosebi de ritm. Mișcarea valurilor mării, căderea unor picături de apă, bătăile inimii sau cadența pașilor și-au găsit, la popoarele primitive, corespondențe în bătăile din palme, în lovirea ritmică a unor obiecte sau în repetarea unor scurte secvențe incantatorii, folosite ca semnal sau în scopuri magice ori războinice.

Simțul auzului ne permite să deosebim sunetele de zgomote, precum și sunetele între ele. Când ritmul a fost dublat de melodie, născută din raporturi între sunete de intensități și tonalități diferite, omul a reușit să exprime prin intermediul muzicii sentimente individuale, mai complexe și mai nuanțate – bucuria, iubirea, dorul sau jalea.

Treptat, pe măsură ce formele de expresie muzicală s-au diversificat, omul a căutat să noteze frazele muzicale, atât pentru a le transmite, cât și pentru a le putea reda cât mai fidel cu ajutorul instrumentelor.

Euterpe

Propriu-zis „cea care bucură”;
muza poeziei lirice și a muzicii

Semnele muzicale, a căror istorie este pe cât de lungă, pe atât de sinuoasă, au reușit, la capătul evoluției lor, ceea ce niciun alfabet nu va reuși, probabil, vreodată: să se facă înțelese de vorbitorii oricărei limbi și să transmită conținuturi pe care nici distanțele în spațiu, nici cele în timp, nu le pot altera sau deforma.

Se cuvine să spunem câte ceva despre **instrumentele muzicale**. Căci fiecare instrument muzical este încununarea unui efort care a îmbinat inteligența, iubirea de frumos și îndemânarea. De-a lungul timpului, oamenii au căutat ca muzica să fie scrisă în cât mai puține semne și să fie cât mai bine redată de instrumente; și au reușit.

Înainte de a învăța aceste semne, vom spune câte ceva despre instrumentele muzicale create de om.

Instrumentele se împart pe categorii, după cum este produs sunetul. Studiul academic al instrumentelor muzicale se numește **organologie**.

1. Instrumente cu coarde

a) Instrumente la care sunetele se obțin prin frecarea coardei cu un arcuș: **vioara, viola, violoncelul și contrabasul**.

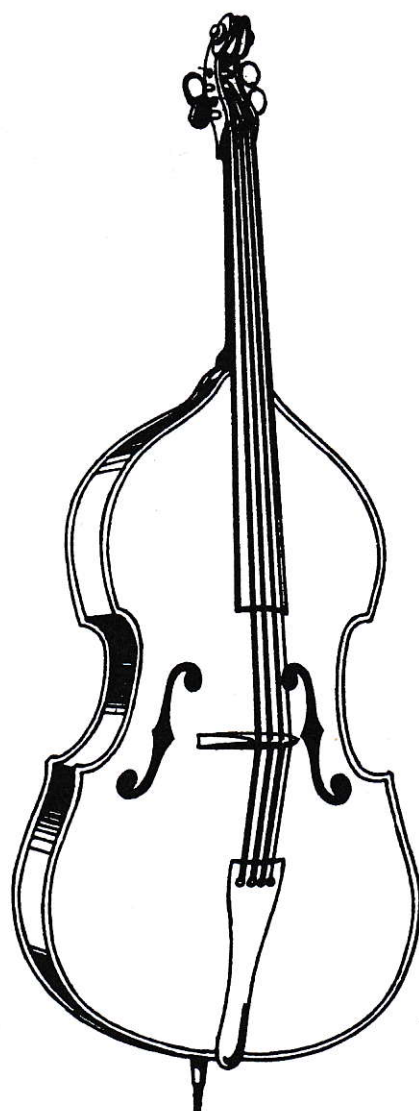
Vioară

Violă

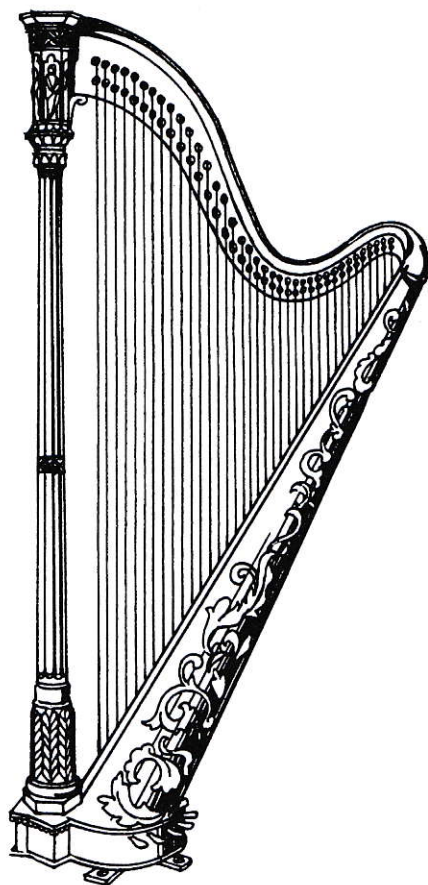

Violoncel

Contrabas

b) Instrumente la care sunetele se produc prin ciupirea corzilor: **harpa**.

c) Instrumente la care sunetele se obțin prin lovirea coardei de un ciocânel acționat de un mecanism: **pianul**.

Și în această familie există două feluri de instrumente: din lemn sau din alamă.

Din prima categorie fac parte flautul, oboiul, cornul englez, clarinetul și fagotul. Din cea de-a doua categorie fac parte trompeta, cornul, trombonul și tuba.

Toate aceste instrumente se adună în familia mare numită orchestră.

Flaut

Oboi

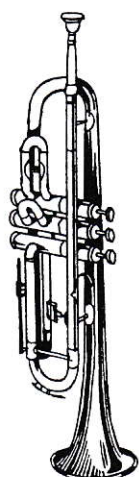
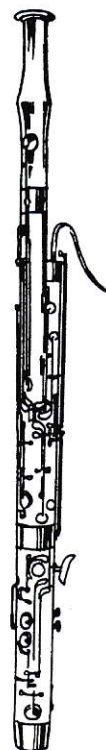
Corn englez

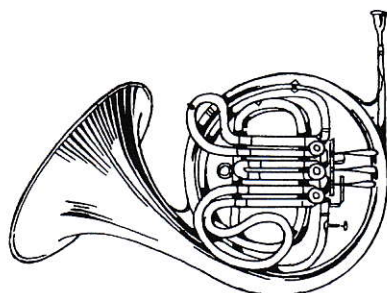
Clarinet

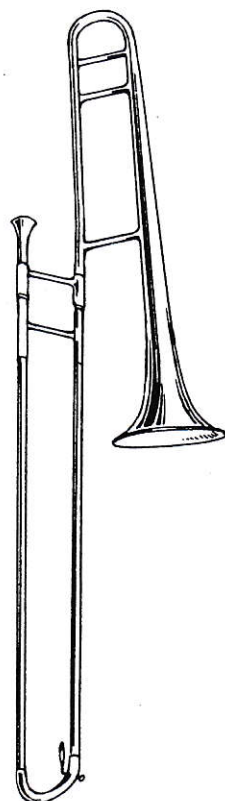
Fagot

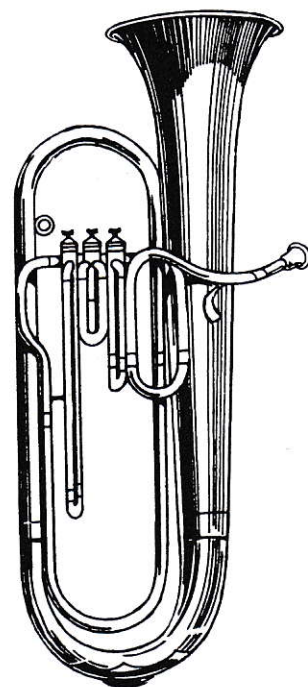
Trompetă

Corn

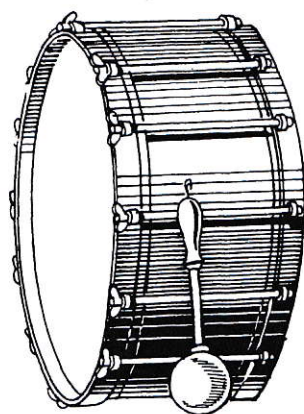

Trombon

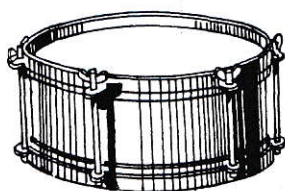

Tubă

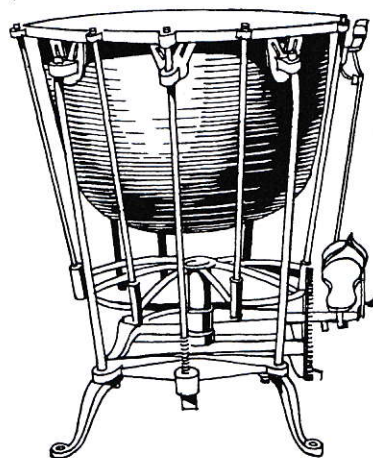
Sunetul poate fi produs și prin lovirea unei bucăți de lemn sau metal, sau a unei bucăți de piele întinsă deasupra unei cutii de lemn sau metal.

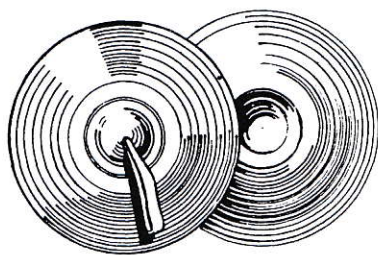
Tobă mare

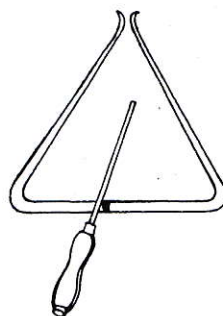
Tobă mică

Timpan

Talere

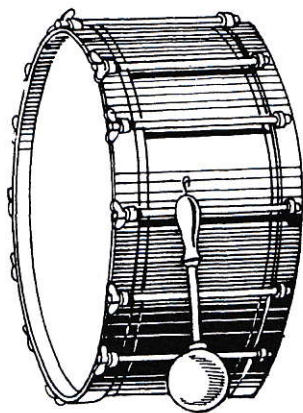

Trianglu

Cea mai simplă metodă de a cânta este folosindu-ne de vocea noastră. Sunetele sunt astfel emise prin vibrația coardelor vocale.

Vocile sunt, după natura lor, feminine (soprană, mezzosoprană, contraltă) sau masculine (tenor, bariton, bas).

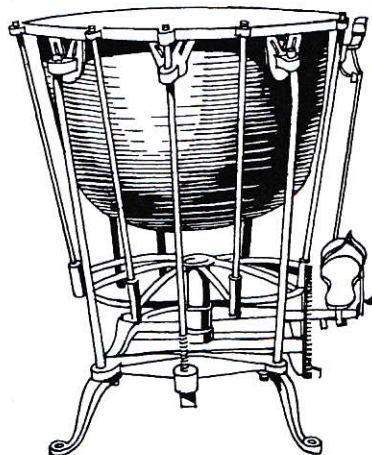
Sunetul poate fi produs și prin lovirea unei bucăți de lemn sau metal, sau a unei bucăți de piele întinsă deasupra unei cutii de lemn sau metal.

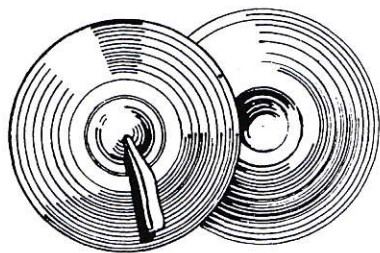
Tobă mare

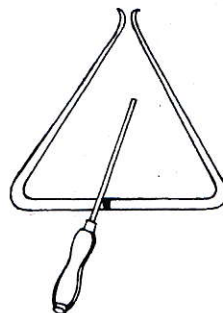
Tobă mică

Timpan

Talere

Trianglu

Cea mai simplă metodă de a cânta este folosindu-ne de vocea noastră. Sunetele sunt astfel emise prin vibrația coardelor vocale.

Vocile sunt, după natura lor, feminine (soprană, mezzosoprană, contraltă) sau masculine (tenor, bariton, bas).

INSTRUMENTUL NOSTRU: V I O A R A

Vioara este un instrument cu coarde și arcuș. Cele patru coarde sunt întinse peste una din fețele corpului viorii (cutia de rezonanță), vibrând atunci când arcușul este tras peste ele sau când sunt ciupite. După cum vom învăța parcurgând acest manual, coardele sunt acordate în cvinte perfecte.

Comparativ cu celelalte instrumente cu coarde și arcuș (viola, violoncelul și contrabasul), vioara este cel mai mic instrument și astfel sunetele produse de ea sunt cele mai înalte.

Popular, vioara mai poate fi denumită și violină, lăută, ceteră, scripcă, diblă.

Persoana care cântă la vioară se numește violonist. Persoana care construiește sau repară o vioară se numește lutier.

Istoricul viorii

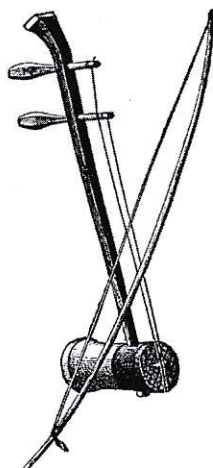
Vioara, în forma pe care o cunoaștem astăzi, a apărut în nordul Italiei, în secolul al XVI-lea. Ea a fost inspirată de mai multe instrumente (ravanastron, rebec, viola da gamba și viola da braccio).

Una dintre primele descrieri explicite a instrumentului, inclusiv a folosirii lui, apare în **Epitome musical** de Jambe de Fer într-o lucrare publicată în anul 1556, la Lyon, la acea vreme fiind deja răspândită în Europa.

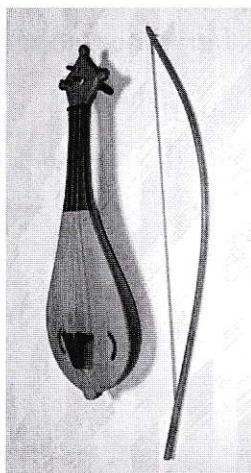
Din documente reiese că cea mai veche vioară cunoscută, care avea patru coarde, a fost construită în 1555 de către Andrea Amati.

În anul 1560, regele Carol IX al Franței i-a comandat lui Amati 24 de viori. Cea mai veche vioară, care există și în zilele noastre, a făcut parte din acest lot, fiind construită de Amati în 1564, la Cremona.

În contemporaneitate, odată cu dezvoltarea tehnicii, viorii acustice clasice i s-a alăturat vioara electrică, care poate avea aproape orice formă.

Ravanastron

Rebec

Vioară electrică

Priviți cu atenție vioara de mai jos, observând componentele acesteia. În partea stângă a cordarului se află **bărbia** violii, care ne ajută să ținem vioara la gât fără să îi oprim sunetele.

Un alt accesoriu indispensabil este pernuța sau contrabărbia care se fixează pe spatele violii. Acest accesoriu trebuie să aibă mărimea corespunzătoare nevoilor elevului.

